

הוצאת מינים. עוד לפני חוזה האמינו רוב המומחים הצבאיים, וגם הצרפתים, כי אנשי ויאטמיין אינם אלא חכרי-כנופיות, טובים לקרבות גרילה קטנים, אך לא למלחמה סדירה. תמונה זו מוכיחה מדוע טעו — חיילי הוצאת מינים עברו אמוני-שדה סדירים.

הצרפתים. טייס זה היה אחד האחרונים שהעז להנמיך טוס מעל למבצר המצומק, כדי לדייק בהשלת הציד למינים. הוא יצא חי מן המבחן — אולם מטוסו כמעט התרסק באש הרצחנית של התותחים האנטי-אוויריים, שהופעלו בהצלחה על ידי החיילים הוצאת מינים.

כריחתו של דאלס

אולם הטרגדיה האישית של דה'קאסטרי היא כאין וכאפס לעומת המסולת הגמורה שגרמה דיאן-ביאן-פו בחזית המערב.

אין ספק שהקומוניסטים יכלו לכבוש את המיבצר במועד מוקדם יותר. הם רחו את המכה האחרונה, המוחצת, עד לרגע המכריע: פתיחת ועידת הוודו-סין בניגבה.

המכה היממה את צרפת, הפילה אותה ארצה, הוציאה אותה למעשה מתוך חזית המערב. עצם המלחמה הרחוקה הפך מומן מגוחך בעיני רוב הצרפתים: הם שפכו את דם מיטב קציניהם ואת תוכן קופתם המדולדלת לתוך גילחמה בה לא היה להם מה להרויח, כי גם במקרה הטוב ביותר היה עליהם להעביר את השלטון בהודו-סין לממשלה מקומית, ואילו האמריקאים, ששפכו בשנה האחרונה קיתון של השמצות על צרפת העלובה, חסרת כוח-הגברא, לא גילו כל רצון לשלוח למלחמה זו אף חייל אמריקאי אחד. על אף הפרסומת העצומה שניתנה להעברת חיל האוויר האמריקאי להודו-סין לא מילאו האמריקאים כל תפקיד בקרב מכריע זה.

ועידת-ניגבה הפכה דרישה בין רוסים וסינים מצד אחד, אנגלים וצרפתים מצד שני. דאלס ברח מן המקום כמעט במנוסת בהלה. כי ניגבה היתה תוצאת פעולתו שלו משך שנה: שנה בה הצליח להרגיז את כל עמי המערב, להוכיח להם שאמריקה היא מעצמה היסטורית וחסרת-אחריות, ילד המשחק עם סצנת המימן כאילו היתה אקדח-צפצופים.

המנוצח האמיתי לא יהיה דאלס, כי אם נשיאו — דייט איונהואר. הוא הגיע לשלטון אחרי שהאשים את טרומן בתולשה ותוסר-אוניס, אולם טרומן שלח צבא אמריקאי לקוריאה תוך 24 שעות אחרי ההתקפה הקומר-ניסית, הציל אותה למען אמריקה. הוודו-סין, שהיא חשובה עד אין שעור יותר מקוריאה, תיפול כנראה לידי הקומוניסטים מבלי שחייל אמריקאי אחד יירא אף כדור של סומיגן.

שורש המפולת בתכנית הצבאית החדשה של אמריקה, שקיצצה את הצבא כדי לחסוך מסיים, סמכה אך ורק על כושרה של אמריקה לבצע "תגמול מאסיבי" באמצע עות פצצות-אטום (העולם הזה 861). עתה הגיע המבחן: אמריקה אינה מסוגלת לשלוח צבא להודו-סין, לפניה הכריזה: להיכנע, או להמסיר פצצות-אטום מעל לפקניג מה, מעל למוסקבה מחורתיים. היא תצטרך לעשות זאת לבדה — שום מדינה מערבית אחת לא תתמוך בה בדרך זו.

הסך של ניגבה

אולם אמריקה לא תוכל להסתכל בחיובק ידיים שעה שחזיתה מתמוטטת. יציאת צרפת מתוך כל השבון צבאי רציני תחייב אותה לשים את כל הדגש על הסוס המתחרה: גרמניה. יש לצפות שבשנה הקרובה לא תחזור גרמניה רק לגדולה, אלא שתהיה המעצמה הצבאית העיקרית בעולם, אחרי ארצות-הברית, ברית-המועצות ואולי סין.

חימושה של גרמניה (ויסאן) יגרום לריפוף היחסים בין ארצות-הברית ובריטניה. לא לשוא נקרא אנתוני אידן "המלך של ועידת ניגבה". זו הפעם הראשונה משתלת בריטניה לשחק תפקיד עצמאי של ממש, להיות ראש של גוש שלישי שישתרע מלונדון, דרך פאריס ורומא, עד בומביי, ראנגון ויאקארטה.

קשה להעריך את כל עוצמת ההשפעה של דיאן-ביאן-פו, כמסלה המוחצת ביותר של המערב מאז ימי מינכן. דבר אחד ברור: היא שינתה את פניה-עולם. כמו בהת-מוצות של אנרגיה גרעינית, נולדה שרשרת של ריאקי-ציות אשר תהרוס את הבנין הקיים של שחייה-משקל העולמי.

הימים האחרונים. אחת התמונות המעטות של המצודה בזמן קרב, שהגיעו לעולם החיצוני. בתמונה נראה בכירור אחד ההליקופטרים שהוציאו את הפצועים ואילו במרכז נראה גייף העומד בשוזה שטוזה, שנחפרה כמגן נגד רסיסים. כלי-הרכב, שכלל גם יחידת-משוריניים קלים, הוטס למקום במטוסי-הובלה כבדים, אולם הגשמים העזים זפכו את האזור לביצה בה שקעו המשוריניים.

הכרזת המלחמה. (למטה, ימין) "הו קורא לך!" במלים אלה פתחה ההצהרה, בה קרא הו צ'י-מיין את בני עמו למלחמה נגד הצרפתים לפני שמונה שנים, מאז לא שקטה המלחמה אף ליום אחד.

ליד המדורה. (למטה, שמאל) תמונה זו, שנמצאה בכיסו של סגן-משנה ויאטמיני הרוג, מראה את תכונתו העממית של הצבא שהתחשל בקרבות בצבא סדר גדול.